

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 5. Vtrùm requirantur determinata res ad Sacramenta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

ARTICVLVS V.

Vtrum requirantur determinata res ad Sacramenta?

Hic Articulus dupliciter potest intelligi. Vnde

17
Cur tam in veteri quam in noua lege decuerit in Sacramentis res determinatas esse.

Respondetur Primò, Supposita diuina institutione, qua Sacramenta sunt nunc instituta, non possumus vti quibusuis rebus in Sacramentis, sed ijs dumtaxat quas Deus stata lege ad hoc determinauit. Ratio est, Quia ordinatio diuina non potest immutari per homines.

Respondetur Secundò, Conueniens fuit, vt Deus nõ relinqueret liberum mortalibus vti quibusuis rebus, sed vt ipse eas pro sua sapientia determinet. Primò, Quia oportuit, vt præcipua Religionis caremonia, quibus religio Christiana constat, populus Dei sanctificatur & ab alijs distinguitur, à nullo alio, quàm ab ipso Deo instituerentur: nam ipse solus optimè nouit quibus rebus coli, quàm notà populus eius insigniri, quibus caremonijs sanctificari debeat. Secundò, Quia consentaneum etiam est, vt primaria rerum sacrarum signa ab ipso instituantur, qui est primarius hominum doctor. Quæ duæ rationes etiam locum habent in Sacramentis Legis veteris, quæ certis quoque rebus constabant; nec erat in hominum potestate his vel illis sanctificari secundum carnem, aut ab immunditia legali purgari: sicut nec ab humana lege pendebat illa immunditia. Similiter non erat in hominum potestate instituire signa rerum futurarum, vt passionis Christi, & sanctificationis per ipsum conferendæ, quæ veteribus Sacramentis significabatur.

ARTICVLVS VI.

Vtrum in significatione Sacramentorum requirantur Verba?

18
Respondetur, Consentaneum fuisse, vt rebus sensibilibus iungerentur verba, tamquam formæ Sacramentorum, quibus rerum significatio determinaretur. Notandum est; Hunc Articulum, & duos sequentes pertinere tantummodo ad Sacramenta nouæ Legis; quia, et si aliquando in quibusdam Sacramentis veteribus adhibita fuerint verba, ea tamen non erant de substantia Sacramenti.

Quinque rationes.

Probatur Conclusio, Primò, Quia consentaneum erat, vt Sacramenta nouæ Legis referrent suum Auctorem, qui est Verbum Dei vnitum carni sensibili.

Secundò, Quia decebat, vt Sacramentum etiam homini assimilaretur, cui exhibetur, qui constat corpore sensibili & anima, qua Verbum intelligat. Dices, Ergo etiã vetera Sacramenta debebant constare verbis, quia sunt data hominibus. Respondeo Negando Consequentiam; Quia sicut status illius legis imperfectus erat, ita & Sacramenta. Vnde non debebant habere tam expressam significationem quàm noua Sacramenta, sed in rebus mutis debebant institui.

Tertiò, Quia Sacramenta noua debent ex-

pressè diuina mysteria significare, vt pote iam exhibita, & sua virtute præsentia: atqui hoc maxime fit accessione verborum, quæ inter signa principatum tenent, teste D. August. lib. 2. doctrinæ Christianæ cap. 3. vnde Apostolus ad Hebræos 10. ait, legem Veterem habuisse vmbra rerum futurarum, Nouam autem habere ipsam rerum exhibitarum imaginem.

Quartò, Quia in nostris Sacramentis præcipue consistit externus cultus Dei: atqui hic potissimè verbis fit & lingua, in qua benedicimus Deum: Iacobi 3. vnde Deus non solum omnia nostra Sacramenta verbis perfici voluit, sed etiam ipsum nostrum sacrificium.

Quintò, Quia Sacramenta noua conferunt gratiam internam; quod est opus valde supernaturalis: ergo verbis perfici debebant: tum, quia Christus omnia penè opera sua miraculosa verbis perfecit; vt excitare mortuos, sanare infirmos, eijcere dæmonia, remittere peccata, dare Spiritum sanctum, compefcere ventos & maria: tum, quia verba maxime accommodata sunt, vt in animam penetrent: vnde homines animos inuicem mouent mediantibus verbis. Sed est

D V B I V M.

Vtrum omnia Sacramenta consiciantur rebus & verbis?

19
Respondeo, Certum est omnia rebus & verbis consici. Ita expressè Concil. Florentinum, quod sic habet: *Hæc omnia* (scilicet septem Sacramenta) *tribus perficiuntur, scilicet rebus, tamquam materia; verbis, tamquam forma; & persona Ministris conferentis Sacramentum, cum intentione faciendi quod facit Ecclesia; quorum si aliquid destit, non perficitur Sacramentum.* Hæc ibi. Et quidè de quinque Sacramentis satis constat; nam in illis præter verba, est etiam sensibile aliquod elementum; vt in Baptismo, Confirmatione, Eucharistia, Ordine, extrema Vnctione.

Sed difficultas est, de Pœnitentia; Nam in hoc Sacramento interdum non videtur esse nisi verba: nam confessio fit verbis: similiter contritio verbis manifestatur: satisfactio etiam sæpè verbis fit: denique absolutio semper fit verbis. Similiter in Matrimonio tantum videntur esse verba; imò interdum ne verba quidem; nam per nutus contrahi potest.

Respondet; Cùm dicimus omne Sacramentum rebus & verbis consici, non ita strictè res & verba accipimus; sed nomine rei intelligitur omnis actio sensibilis quæ verbis supponitur. Vnde in Sacramento Pœnitentiæ, res, sunt actus pœnitentiæ, scilicet contritio, confessio, satisfactio; sunt enim hæc quasi materia, vt inquit Concil. Florentinum: per accedens autem illis est, quod verbis fiant. In Matrimonio autem, res, sunt corpora contrahentium: hæc enim sunt materia contractus; sicuti res quæ permutantur, sunt materia contractus permutationis. Pari modo, nomine *verbi*, intelligitur non solum verbum vocale, sed etiam æquiualens, quod eius loco supponitur; vt scriptura & nutus, quæ in Sacramento Matrimonij sunt instar verborum: cùm tamen in cæteris omnibus Sacramentis requirantur verba propriè dicta.

ARTI-